

V. évfolyam, 21. szám.

Elfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre - - - - - 12 korona
Félévre - - - - - 6 korona
Negyedévre - - - - - 3 korona
Egyes szám ára - - - - - 12 fillér.
Megjelenik vasárnap és csütörtök reggel.

HATÁRŐR

= UJVIDÉK, 1909. =

március 14. vasárnap

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Ujvidék, Petöfi-utca 47. szám.,
ahová a lap szellemi s anyagi részét
illető közlemények intézendők.
Ilyen közleményeket és megkeresé-
seket lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA.

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

Gróf Teleki Arvéd

városunk országgyűlési képviselője, mint nagy sajnálattal értesülünk, ágyban fekvő beteg s így ma vasárnap el nem jöhetvén, úgy beszámoló beszéde, mint a tiszteletére tervezett ünnepek később meghatározandó időre maradnak.

Betegségét gróf Teleki, Dr. Balla Aladár főispánhoz szombat délben intézett következő sürgönyben tudatja: „Bankbizottságban előadott beszédem alkalmából, korábbi megbúlésemnek a léghuzamos helyiségben kiújult folytán ágyban kell maradnom. Nagy sajnálatomra még hosszú ideig nem utazhatom. Teleki“.

Március Tizenöt.

Megdobbant földanyánk kebele
Megdobban Magyarország szive.
Minden jó hazafinak szive földobog.
A tavaszi éltető lehellet új működésre serkenti a természet szunnyadó ereit.
Megdobogtatja a föld kebelét, amely a Napisten teremtő hatalmát kezdi újra érezni.

Elérkezett Március Tizenöt, a magyar nemzet dicsőséges napja!

Ujra itt van hazánk történetének egyik leg-szebb évfordulója, az egész nemzet legszentebb ünnepe

Évtizedek előtt a tavasz ébredése hozta meg a magyar demokrácia megszületését. A természet feltámadása hozta magával a magyar szabadság feltámadását, meghozta a nemzet újjászületését.

A tavaszi szellő meghozta szárnyán akkor a nemzet életének új tavaszát.

Hangosabban dobog minden hazafinak szive

Magasztos érzelmek, nemes gondolatok, lelkes hangulat szokták átjárni egész valónkat, ahányszor az emlékezet fátylaja lángot vet lelki szemünk előtt és felidézi bennünk az akkori márciusi napoknak képét eseményeivel együtt.

A magyar haza fiainak őseroje nyilatkozott meg amaz időkben.

Megmutattuk, mennyire él és lobog bennünk a nemzeti öntudat, mely nem engedi, hogy minket történeti szereplésünktől megfoszszanak, nem engedi, hogy kitörüljenek az élő népek sorából.

A majtényi sikon lehanyatlott a magyar szabadság zászlója Ott aludt ki fénye országunk dicsőségének — hosszú időre.

Szinte másfél százados álom nyugozta le a nemzet akaraterjét.

Kossuth Lajos és Petöfi Sándor korának kellett eljőnie, hogy új életre ébredjen a magyar: visszavivja elkobzott jogait, a régieket újakkal gyarapítsa és lemossa nevérl az elmaradottság, a tétlenség gyalázatát.

Lehullott a jobbágy kezéről a százados rabbilincs. Az egyenlőség és testvériség eszméje diadalát ülte.

Lehullott a gondolatról, lehullott a szóról a másik és a többi rabbilincs. A szabadság szelleme győzedelmet aratott a sötétségen.

Az alkotott márciusi törvények biztosították Magyarország önállását. A hozott törvények szentesítették e haza minden fiának szabadságát és egyenjogúságát

Volt-e szebb tavasz II Rákóczi Ferenc ideje óta, mint 1848. márciusa?

Teremt-e szebb virágot e hazának földje, mint akkor, hatvanegy év előtt? Mikor termelt több hirt, mikor termelt több dicsőséget a magyar névnek, mikor több babért a magyar főnek?

A Március Tizenötre következő másfél esztendő fényes napja világraszóló újabb dicsőséget szereztek Magyarországnak.

Kárpótolt a 48 és 49 év ragyogó fényes története a későbbi elnyomásért, szenvedésekért.

Az októberi gyásznapi is, mikor az aradi Golgota mezején a harmat vérszínű volt, — nem a nemzet szégyene, hanem a zsarnokság gyalázata, mely a kegyetlenséget elkövette.

A szabadságért vívott küzdelem megmutatta a nemzeti természet erkölcsi nagyságát, megmutatta a nemzet őserjét, acélos akarátát.

Őrök hála és dicsőség a vezéreknek és a harcosoknak, akik küzdelmükkel tanúságot tettek a nemzet élete fájának szívósságáról.

Amely népnek olyan multja van, mint a magyarnak, — annak jövője iránt nem szabad kétségeket támasztani.

Amely népnek fiai előtt az ősök, az apák dicsőséges példája lebeg, az a nemzet a legszebb ideált választja majdan vezérszillagul.

Az épületek ormán, a magyarság kezében háromszínű lobogót suhogtat a márciusi üde szellő, megfürösztli a tavaszi napsugárban.

A magyar sziv honszerelmét, reményeit, vágyait, lelkesedését, a nemzet törekvéseit jelképezi a zászló.

Hazánk jövő fejlődésének szüksége van a magyar szín hazafias erényeire: fogadjuk meg, hogy hűek leszünk a nagy március szelleméhez, hűek hagyományaihoz! Ezeket ápoljuk, szenteknek tartjuk!

Ez a fogadatom zeng és tör elő a Talpia magyar égre szálló, riadó szavában, mely március 15-én szerte harsog Magyarország rónáin és bércei közt.

Esküdjünk!

Esküszünk

Törvényhatósági közgyűlés.

Vár. törvényhatóságunk • hó 11-én Dr. Balla Aladár főispán elnöke alatt rendes havi közgyűlést tartott, melyen a biz. tagok szokatlan nagy számban jelentek meg s azon, dacára hosszú tartamának, nemcsak végig tartottak, de a tárgyalások során ismételt sűrű felszólalásokkal, megjegyzésekkel, közbeszólásokkal és élénk érdeklődéssel vettek részt. Ezuttal nemcsak a napirenden levő választás hozta együvé a városatyák nagy számát, hanem ezen túl is kitartva, az aznapi állandó Duna hid közizg. bejárása, tehát egy rendkívül fontos és messze jövőre kibató alkotás létesítése feletti általános öröm keltette hangulat hatása alatt is állottak és tényekkel bizonyították a városi, a közügyek iránti meleg érdeklődésüket. Miután elnöklő főispán a közgyűlést megnyitotta, napirend előtt bejelenti, hogy Maczedonits biz. tag mandátumáról lemondott. A d. u 4 órától majdnem esti 9 óráig tartó közgyűlésről következőkben számolunk be.

Min. leiratok.

A belügyminiszter jóváhagyja a város felmérési munkálatokra vonatkozó közgy. határozatot és Szeszthay L. ajánlatát. Dr. Königstättler Ottó felszólalása és Orbán Ignác felvilágosítása után tudomásul vétetik, hogy szintén az 1909 és 1910. évi közuti költség-előirányzatot jóváhagyó keresk. min. leirat. Az Ujvidéken felállítandó vasuti üzletvezetőség iránti kérelmet a miniszter az üzletvezetőségek számának tervezett szaporításánál, a város közforgalmi jelentősége és részletezett egyéb körülmények ismeretével beható megfontolás tárgyává teendő, miért is a tanács újból megbizatik, hogy a multkori kérelemben felsorolt indokok újbóli hangsúlyozása mellett köszönő iratot szerkeszt a keresk. miniszterhez és az üzletvezetőség felállítása iránti kérelmet megújítja.

Polgármesteri jelentések.

Dr. Demetrovits Vladimir beterjeszti a közigazgatás 1908. egész évi állapotáról szóló, hosszú idő és fáradozás árán nagy gondnal és szakavatottsággal készített, nagyterjedelmű jelentését, mely nem várt s nem

BOGDÁNY

és TÁRSA

UJVIDÉK,
Tökölly Imre-utca 11. sz.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat. Telefon 219.

Főtelep: Budapest, VI., Dalnok-utca 12. Telefon (Interurban) 988.

A tavaszi idény nékielmeujdonságainak szakszerű, színek, minták és csoportok szerint való bemutatása **f. évi február 20-án** veszi kezdetét, amely célból a cég összes — számszerint 17. — kirakatjai női szövetekre lesznek átalakítva. Amidőn bátor vagyok az érdeklődő hölgyközönség figyelmét erre a maga nemében páratlan kiállításra felhívni, kérem beálló szükségleténél a cég elismert jó izléséről és versenyképességéről személyes meggyőződést szerezni.

KRÓN KÁROLY FIA Ujvidéken.

remélt elbánásban részesült. Dr. Königstädler e mindenkit érdeklő és szépen feldolgozott adatok kinyomatását, vagy legalább felolvasását kívánja. Ámde a biz. tagok a kinyomatást költség kiméltése végett ellenzik, a felolvasástól pedig, mert körülbelül egy órát venne igénybe, fázna s így bármi nagymérvű bizalomról tanuskodnak is a polgármester ambíciós törekvései és munkássága iránt, a polgármesteri jelentés egyszerűen tudomásul vétetik és a levéltárba kerül. Igaz, hogy az érdeklődőknek megvan adva a lehetőség, hogy külön-külön el is olvashassák, de vajon kiből lesz ennyi türelem és kitartás? A polgármesternek a közigazgatás jan. és febr. havi menetéről szóló jelentése jobb sorsban részesült, nemcsak türelemmel meghallgatták — mert rövid volt, de helyealéssel, éljenzéssel vették tudomásul.

Választás.

Az üresedésben levő adótisztai állásra 3 pályázó — Bogván, Gyenizse és Trifunovits — közül két előbbi jelöltet, Gyenizse Károly választatik meg 38 szavazattal Bogván 29 szavazata ellenében — köteleztetvén, hogy 2 éven belül a törvényben előirt képesítést megszerzi, illetve az államszámveteli vizsgát leteszi. — Endre Antal a szakbizottságokban viselt tagságáról lemondván, e lemondása el nem fogadtatik, hanem újból beválasztatik; ezenfelül a kövezési — vízvezetési — csatornázási és közvilágítási bizottságba, lemondott Mayer József helyébe Lovrekovits Ferenc, a nyugdíjválasztmányba Milics M., a borellenőrző bizottságba id. Jójárt János és Irsay Antal választatik meg.

Feliratok.

A tvh. joggal felruházott városok polgármesterei értekezletének körirata a tvh. joggal bíró városok közigazgatására vonatkozó külön önálló törvény alkotása iránt pártoltatik s hasonló szellemű felirat szerkesztésével a tanács bizatik meg, Dr. Königstädler indítványára ezen kiegészítéssel: a legszükségű irányig terjedő autonómiát és az adózás terén a progresszió elvének megvalósítását kérve a földadó terén is. — A tvh. joggal felruházott városok polgármesterei értekezletének körirata a katonai beszállásdési törvény megfelelő módosítása tárgyában hasonló szellemű felirattal pártoltatik. Az anyakönyvi kivonati díjak kezelésére vonatkozó szabályrendelet kidolgozásával a tanács bizatik meg s a betegség vagy szellemi fogyatkozás miatt munkaképtelenné vált tisztviselőkkel szemben követendő eljárás ügyében alkotott szabályrendelet oda módosittatik, hogy az eljárás nemcsak a tisztviselők és kezelő személyzetre, de a szolgák és rendőrökre is kiterjesztendő, szóval mindazokra, kik a nyugdíj intézetnek tagjai.

Árlejtések eredménye.

Az aszfalt burkolati munkálatokra kiirt pályázat eredményeképp a tanács a comprimé aszfalt burkolatot és az erre vonatkozó adatoknak Bécsben s Budapesten leendő beszerzését javasolja. Dr. Kassovitz Berlint is ajánlja adatok szerzése céljából; Bruck F. feltétlenül a comprimé iránti ajánlatot pártolja, mert ha ez az aszfalt sikos is, de a legjobb és legtartósabb s mint a parketnél, itt is, ember és állat hamar megszokja a biztos járást. Dr. Ilics a Neukastel rftgot ajánlja, Dr. Kubinyi

írásbeli adatok helyett a helyszínen szerzendő bizonyítvány mellett szól, amit Demetrovits polgármester az írásbelivel egyenértékűnek mond. Mayer J. a gőzhengerezett aszfaltot is mint jó minőségűt ajánlja, Lovrekovits pedig a fiumei aszfalttársaság ajánlatát pártolja. Minthogy a fiumei társaságnak comprimé aszfalttal tett ajánlata 40—50.000 koronával olcsóbb, mint a Magyar társaságé, de ajánlata nem egészen világos, az árlejtési feltételeket nem értette meg teljesen, a többség az adatok beszerzését határozza el és a comprimé aszfalttal leendő pályázat kiírását. — A nagyért bérbeadása iránt a tanács jelenti, hogy a II. árlejtésen csak I. Heim ajánlata érkezett be, de az nem kedvező, mert Heim 10 évre kívánja a bérletet, holott a közgyűlés már korábban 6 év mellett határozott; a tanács azt javasolja, hogy Heim II. ajánlata holdankint 35 k. 10 f. 6 évre fogadtassék el. Dr. Königstädler helyteleníti, hogy a város mint erkölcsi testület utóajánlatot fogad el s csak az I. árlejtési ajánlatok feletti határozatot kívánja. Profuma Béla az árlejtési feltételek alapján kimutatja, hogy a tanács helyesen járt el, mert az ajánlatok el vagy el nem fogadása iránti jog fen volt tartva s az első árlejtés nem volt kielégítő. Mayer J. a tanács javaslatát pártolja, de csak az esetben, ha jövőre a tanács nem fogad el utóajánlatot. Dr. Kassovitz hasonlóan szól. Elnöklő főispán kijelenti, hogy a kormányzatára bizott városnál gondja lesz, hogy ha jövőben az utóajánlatok kizárásával iratnak ki árlejtések, azok figyelembe ne vétessenek s azokat a tanács el se fogadhassa, de ha a tanács újabb árlejtés iránti jogát fontartja, akkor ez ellen nem tehető kifogás. Miután Lovrekovics a tanács javaslata mellett érvel, a közgyűlés egyhangulag elfogadja ezt.

Gőzmosó az artézi fürdőben.

Hajós Miklósnak az artézi fürdőben létesítendő gőzmosó és vegytisztító tárgyában benyújtott bérleti ajánlata kapcsán Bruck F. szívesen lát mindennemű tisztos jövedelmi gyarapodást, csak más érdekeit ne veszélyeztesse; azonban e gőzmosó, ahol az egész város szennyező fogna mosatni, még fertőzött ruhanemű is, a fürdő jövedelmezőségét csökkenteni fogja, mert a közönség nincs bitosítva az artézi fürdő és környéke tisztaságáról, azonfelül büzt is terjeszt, tehát a fürdő körüli park levogójét is rontja, azért határozottan ellenzi. Mayer J. kérdésére, vajon külön épületben, messze a fürdőtől létesülhet-e, hogy Bruck aggályai elessenek: Orbán kijelenti, hogy a terv szerint nem messze a fürdőtől épülne, de szükség esetén messzebb is felépíthető, de vállalkozó erre nem hajlandó, a város pedig nem mehet bele még nagyobb befektetésekbe. Dr. Kassovitz fertőzéstől nem fél, mert külön-külön lehet mosni, de veszélyt sem lát a közönségre és Hajós ajánlatát pártolja, de a ruha mosásáról a város goudoskodjék s a bérlet legyen 3000 k. Dr. Szlezák kérdésére, más városokban is artézi fürdő mellett vannak-e a gőzmosók, Dr. Kassovitz azt feleli, hogy nem, de úgy képzei, hogy a közönség ruháját külön-külön mossák, amit Orbán I. a gyakorlatban kivitethetnek s ellenőrizhetlenek tart. Miután Dr. Gál Ö. is ellenzi az ajánlatot, nehogy a nagy áldozatok árán épülő fürdő veszélyez-

tessék, a polgármester — mert úgy látja, hogy a nagy többségnek alapos aggályai vannak, a tanács indítványát visszavonja, mire Hajós ajánlata egyhangulag elutasittatik azzal, hogy a kívánt helyen nem létesíthet gőzmosót.

A magyar Kaszinó kérvénye.

A vár. tanács a magyar Kaszinónak helyiség építésére hajlandó ingyen telket adni s a hely kijelölése és többi intézkedésre nézve a legközelebbi közgyűlés elé terjesztendő javaslat iránti megbízatást kér. Ludwig J. arra való tekintettel, hogy a városnak a hid építése és hidsánc megváltása révén is nagy költségei lesznek, ellenzi az ingyen telket, annál inkább, mivel több kulturegylet van s közel fekvő a veszély, hogy a többiek is egymás után hasonlókat kérnek. Dr. Königstädler előtte szólót pártolja és az építés költségével szemben a vár. telkek rendes vételárát oly csekélynek tartja, hogy az szóba sem jöhet. Dr. Lustig helyteleníti, hogy a takarékoság rossz szelleme most hangzik fel, mikor a legrégebb magyar kulturális intézményről van szó s a tanács javaslatát pártolja. Bradvarovits csak akkor hajlandó elfogadni, ha minden hasonló intézmény hasonló segítségben részesül; Dr. Ilics egyáltalán ellenzi az ajándék-telket. Dr. Kubinyi szerint a mai szociális korszakban az erősek köteleessége a gyöngéket támogatni s a magyar intézményt nem lehetvén elzárni a segélytől, a tanács javaslatát pártolja. Pekló szintén pártólólag szól, de a helyet precizirozni kívánja. Dr. Königstädler s Ludwig újabb felszólalása után szavazásra kerülvén a sor, Bradvarovits és Ilics indítványát senki sem pártolja, ellenben a tanács javaslata 28 szóval 25 ellenében elfogadtatik. Az ezen tárgynál megnyilvánult élénk eszmecsere és vita során a vendégek részéről is némi hangulat nyilvánulván, elnöklő főispán inti a jelenlevő vendégközönséget, hogy türelemmel legyenek és csendben addig, míg nem lesz kénytelen eltávolítani őket.

Tisztviselő-telop.

E kérdésnél is élénk, hosszas vita indult meg, melynek során Mayer J. a tisztviselők kérelmét pártolja, de a telkek kiosztásának módját kívánja tudni. Orbán J. szerint a tisztviselők maguk közt már megegyeztek a helyre nézve. Dr. Königstädler külföldi városok példájára utalva, inkább telek vásárlást, terjesztést, mint ajándékozást ajánl a városnak. Dr. Kubinyi a mocsaras helyen keletkező új és szép városrész előnye mellett érvelve, a tanács ajánlatát pártolja s a telkek szerzés könnyüvé tételét kívánja. A nagy többség a tanács javaslatára □-ölenként 4 koronában állapítja meg a vételárát, melynek 25% azonnal, 75% pedig 10 év alatt fizetendő s 10 év után a tisztviselők szabadon rendelkezhetnek. tartozván a csatorna talpától 3 méterre feltölteni a Limán-telkeket.

Szőlőtelepek eladása.

Resch Miklós és társai az általuk bérlet szőlőtelepek örök áron leendő eladását kérik s holdankint 1024, 822 és 640 k. ajánlanak I. II. és III. o. telepért. Ugy a gazd. bizottság, mint a tanács elutasítja, mert a törzsvagyon elidegenítése, csökkentése a város fenállása ellen van, mert továbbá a kínált vételár értéken aluli, a telepesek jogos érdekei 30 évig megvédve maradnak s csak néhányan

kérik az eladást, pedig a telepesek száma 700-on felül van. Mayer J. hosszabb beszédben méltatja a borászati egyesület által felfelidített szőlőmivelésnek látható eredményét, mely nemcsak sok szegényt juttatott kereset-hez, de a régente hires, azonban elpusztult szőlő jőnévét helyreállította s utalva egy korábbi közgy. határozatra, valamint a telepesek által eszközölt óriási befektetésekre, elvben hozzájárul az eladáshoz s 3-4 biz. tág kiküldése mellett a tanács tegyen újabb javaslatot a feltételekre nézve. Lovrekovics nem ért egyet előtte szólóval, de azért hajlandó méltányos árban eladni, ha nem egyesek, de az összesek kérik. Vilics, Dr. Königstädler, Dr. Jlics az eladást gazdasági szempontból is pártolják, míg Dr. Leitner és Dr. Kubinyi ellenzik, Dr. Gál pedig a jelenlegi kérvény visszautasítását s az összességgel való tárgyalást indítványozza. Elnöklő főispán a biz. tagok figyelmét felhívja a rendkívül fontos körülményre, 800 telepesnek befektetéseire, azért az el- vagy el nem adást jól megfontolandónak ajánlja és szükségesnek tartja, hogy a biz. tagok teljesen tisztá képet szerezzenek, nehogy hirtelen állásfoglalással 1-2 szavazat helyrehozhatlan veszteséget okozzon akár a város, akár a szőlőtelepesek jogos érdekeinek, miért is e kérdésnek újból alapos tanulmányozását ajánlja s a tanács minden tekintetre kiterjedő, az összesség érdekeit felölelő előterjesztést tegyen legközelebb. Dr. Demetrovics a város nevében készséggel hozzájárul, Dr. Ámon hasonlóképp, azzal, hogy a telepesek egyenként kérdeztessenek meg, akarják-e az örök áron eladást, vagy sem. Elnöklő főispán már kimondani akarja a határozatot, midőn Mayer már most kíván elvi határozatot hozatni, amit Milics feleslegesnek tart. Miután Profuma Béla felszólalása után ugy Dr. Leitner, mint Mayer visszavonják indítványukat és Dr. Kassovits az eladást helyesli abban az esetben, ha az nagy csoportokban lehetséges, elnöklő főispánnak közmegegyezést keltett javaslata egyhangú helyesléssel határozattá emeltetett.

Kérvények elintézése.

Pekló Béla és társainak terület elidegenítése iránti kérvénye a napirendről levéteik. — Az országos monografiai központi bizottság segély iránti kérvénye fedezet hiányában, az örmény kat. lelkészi hivatalnak az aszfalt burkolati költségek elengedése iránti kérvénye elutasítottatik. — Latincics Áca elhalván, a Hán téri bódé után esedékes 16 k. haszonbér mint behajthatlan leiratik. — Tomann Vencel a földbérlet további kötelezettsége alól felmentetik, azonban tartozik a II. évi bérösszeget megfizetni, mely az I. évi 20-ról 60 koronára emeltetett, mert nem a szerződés szerű célokra használta a földet.

Nyugdíjazás, szabadság

Szili Péter nyugdíja évi 460 k. 80 fillérben állapítottatik meg. Stefanovits Zsárkó rendőrkapitány szigorlati vizsga letételére 6 heti, Dr. Japavicz György tanácsnok orvosi bizonyítvány alapján, egészsége helyreállítása végett 3 havi szabadságot kap.

Építkezések.

A nemes füztelep közeleiben a védtöltés mellett fekvő erdőőri lak felépítésére 3140 k., a honvédlaktanyánál előforduló hiányok helyreállítására 6000 k., a kórház és ártézi fürdő vizellátására és külön kémény építésére pedig 13, 800 k. szavaztatik meg.

Apróbb ügyek.

A „László menhely“ gyermek otthon alapító oklevele — Klotild főhercegné titkára levele értelmében oda módosítottatik, hogy a

felveendő gyermekek nagyobb költségek kiméltése végett, csak ápr. — okt. hónapokra ápol-tassanak, amikor a tengeri fürdő és levegő jobban használható. Dr. Szlezák Lajos tiszti főügyész jelentése az ujvidéki takarékpénztár rtg. igazgatósági tágóságának elfogadhatása tárgyában — visszavonásig, tudomásul szolgál.

Indítványok.

Balla Árpád indítványára a vár. szabályrendelet 44. §-a oda módosítottatik, hogy a sajtó igazolt képviselői a szaktanácsok ülésin jelen lehetnek. Ezzel kapcsolatban a 95. §. 6. pontja is módosítottatik, t. i. hogy 100 koronáig terjedő behajthatatlan követelések leírásáról a közgyűlés helyett a tanács gondoskodhatik. — Lovrekovits Ferenc indítványára a polgármester személyes rendelkezésére és szolgálatára egy második hajdu állása szerveztetik. — Paul Keresztély indítványa utcák kövezése iránt, az idő előhaladottsága miatt, a legközelebbi közgyűlésre halasztatik.

A napirend 33 pontja letárgyaltatván, elnöklő főispán a jegyzőkönyv hitelesítésére márc. 18-ra Bruck F., Mayer J. és Lovrekovits F. biz. tagokat kéri fel, mire a közgyűlés valamivel 9 óra előtt véget ért.

HIREK.

Gróf Teleki Arvéd képviselőnk, ki nek megbetegedéséről fentebb emlékezünk meg, a bankbizottság pénteki ülésén még részt vett, de már ekkor is, a fővárosi lapok szerint — betegsége miatt csak ülve mondhatta el beszédét, melyben a bankkérdésre vonatkozó igen érdekes, kiválóan praktikus észrevalló nézetét, tapasztalatból szerzett érdekes dolgokat fejtegette.

Gróf Teleki Arvéd diszpolgárrá választása tárgyában a már jelzett vár. közgyűlés holnap d. e. 1/2 12 órakor tartatik meg.

Március 15. A szabadság-ünnepély rendezését, miként a múltban, az idén is az Ujvidéki Dalárda vállalta magára s a polgársághoz e szent napnak együttes megünneplése végett intézett felhívásában a következőkben állapította meg az ünnepély sorrendjét: d. e. 9 órakor hálaadó istentisztelet az összes templomokban; 10 órakor ünnepély a főtéren; 1/2 11 órakor iskolák ünnepe Mayer vígadótermében; este 7 órakor fáklyásmenet (indulás a törvényház előtti térről); 8 órakor táncdal egybekötött nagy hangverseny Mayer vígadótermében. A belépti díj 60 f. s a tiszta jövedelem a helybeli agg honvédek felségélyezésére fordítottatik. Az esti ünnepély műsora: 1. Rieger-Pósa. A szent dala, éneklő az ujvidéki Dalárda. 2. Rákóczi dal, „Nemő“ operából, gróf Zichy Gézától, éneklő a polg. magyar Daloskör. Erkel Ferenc: „Takarodó“, a „Névtelen hősök“ből, éneklő zongorakísérettel mellett az ujvidéki Dalárda. 4. Kuruc dalok, éneklő Schubert Márton, zongorán kíséri Dr. Elschlger Dezső. 5. Huber Dalárinduló, éneklő a polg. magyar Daloskör. 6. Vörösmarty Egressy: Szózat. Éneklő a Dalárdák közösen.

Az állandó hid. Csütörtökön délelőtt tartották meg az építendő állandó jellegű vashid közigazgatási bejárását. E kérdés sokkal fontosabb, városunk érdekeit oly vitálisan érinti, hogy kötelességünknek tartjuk egy legközelebb megindítandó cikksorozatban ezzel a kérdéssel részletesen foglalkozni. Itt csupán mint riportról kívánunk beszámolni. A közigazgatási bejárást a kereskedelemügyi miniszter megbízásából Szántó miniszteri osztálytanácsos ve-

zette, míg a kir. kincstár képviselőjében Popp György, min. tanácsos, zombori pénzügyigazgató jelent meg. A katonai kormányzatot a péterváradai műszaki hivatal igazgatója képviselte; ugyancsak elküldötte küldötteit Bács-Bodrog és Szerém megye, Pétervárad, a Duna gőzhajózási társaság és Magyar Tengerhajózási társaság, a villamos vasut és egyéb nagyobb érdekeltségek. Megjelent a tárgyaláson Zie-linszky Szilárd dr. műgyetemi tanár, a hid tervezője is. A szóbeli tárgyaláson részletes felülvizsgálás alá vették a terveket, melyeken a tervező tanár néhány apróbb változtatást tett. Azután az egész bizottság a helyszíntre ment ki és ott is alaposan megvitatták a rendkívül fontos kérdést. A bizottság tiszteletére a városi tanács esütörtökön bankettet rendezett.

A hidsáncok megváltása. Ez a hét szinte történeti jelentőségű városunk történetében; és ha valaha még egyszer megírják — és jól — Ujvidék történetét, ez a néhány nap vastagabb betűkkel lesz megírva. Pénteken gyűlésezett a hidbizottság. Balla Aladár főispánon kívül résztvett Popp György min. tanácsos, az egyes katonai hatóságok képviselői és a törvényhatóság hidsáncbizottsága. Ezen a gyűlésen végre annyi huzavona után a hidsáncok átadásának feltételeiben teljesen megegyeztek és ily szellemben fogalmazták meg és írták is alá a jegyzőkönyvet. A feltételek szerint az Ujvidék oldalán fekvő 24 holdnyi sánc terület a hid elkészülte után teljesen díjtalanul száll a város tulajdonába. Ezzel szemben a város köteles a Duna pétervárad oldalán egy százalój számára kaszárnyát építtetni, — ennek tervei a város költségére a katonai műszaki hivatal fogja elkészíteni — azonkívül a hid mindegyik oldalán 50 ember számára egy-egy órházat. A kincstár nevében Popp György min. tanácsos lemondott azon követelésének mostani érvényesítéséről, hogy a város adjon két holdnyi területet középületek számára. A jegyzőkönyvet már aláírták; mindegyik fél a maga számára illetékes miniszteriumhoz terjeszti fel a jegyzőkönyveket, melyeknek jóváhagyása után e kérdés megoldása lekerül a napirendről. Most már csak az átvétel van hátra.

Kitüntetett munkások. Már múlt számban közöltük, hogy a földmivelésügyi miniszter négy ujvidéki gazdasági munkást kitüntetett. Mint most értesülünk, a diszokleveleket és jutalmakat Balla Aladár főispán e hó 15-én d. e. 12 órakor fogja a kisteremben a kitüntetteknek átadni.

Előléptetés. Medgyesy Ferenc kir. kath. magyar főgimn. igazgatót a vallás- és közoktatásügyi miniszter a VII. fizetési osztályba léptette elő.

Sorozat. Az idei fősorozat Ujvidék városára nézve f. április 29, 30. és május 1-ére tűzött ki.

Választók összeírása. A képviselő választásra jogosultak összeírása az összeíró küldöttség által f. márc. 16 — ápr. 10-ig fog megtörténni, még pedig vásár- és ünnepnapok kivételével, naponként d. e. 9-11 d. u. 2-5 óráig a városháza 15 sz. a. helyiségében. A választási jogokkal élni óhajtókat ez uton figyelmeztetjük, hogy saját érdekükben jól tessék, ha idejében érdeklődnek törvényes joguk érvényesítése iránt és személyesen utána néznek.

Tanári kinevezés. A vallás- és közokt. miniszter Dr. Rátvai Jánost, az ujvidéki kir. kat. magyar főgimnázium jeles készütségű helyettes tanárát rendes tanárrá nevezte ki.

Munkások márciusi ünnepélye. Az ujvidéki szervezett munkások szaktanácsa ma vasárnap, a Munkás Otthon helyiségeiben ünnepi beszéddel, szavalattal, színi előadással és táncal egybekötött márciusi ünnepélyt rendez.

Lóosztályozás. A 3 évenként tartatni szokott lóosztályozás megtartására folyó április 14—18-a tüzetett ki, amikor egyuttal Friedmann Mór vár. állatorvos az állatorvosi vizsgálatot is meg fogja ejteni. A megjelenés büntetés terhe alatt, kötelező.

Famunkások szakgyűlése. Az ujvidéki famunkások e hó 14-én a fehér ökör c. vendéglőben szakgyűlést tartanak a következő napirenddel: 1. Az ujvidéki famunkások gazdasági helyzete. 2. A szervezkedés céljai és haszna. 3. A sajtó jelentősége.

Anyakönyvi hír. Az ujvidéki anyakönyvi hivatalnál e hó 5—12 bejelentett születések 23, még pedig 15 fiu, 8 leány; meghalt 20.

Népszerű felolvasás. Vasárnap volt a D.M.K.E. utolsó ismeretterjesztő előadása ez időnyben. Ez alkalommal Dr. Piukovich Sándor főgimn. tanár érkezett a Balkán lakóinak népköltészetéről, főtekintettel a szerb nyelven írott emlékekre. Részletes, beható tanulmányon alapuló fejtegetésben mutatta be a népköltészet fejlődését, minden egyes korszakra jellemző példákat hozott fel és igen ügyesen emlékezett meg a nép sajtóságairól és szokásairól. A felolvasás végén kitűnő összefoglalást adott.

Halálozás. Özv. dolivai Dobrucky Romualdné szül. Fülessey Albina e hó 12-én hosszas és kínos betegség után életének 70-évében meghalt. Az elhunyt urasszony, kinek férje mint cs. és kir. őrnagy 1866 ban első esett el a porosz ellenség golyójától, korábbi években tevékeny részt vett Ujvidék női társadalmának közjótékony célú törekvéseiben s elhunyt felett városzerte meleg részvét uralkodik. A nőgyelet is gyászjelentést adott ki s a temetés szombat d. u. igen nagy részvét mellett ment végbe.

Kaszinói előadások. A magyar Kaszinóban e hó 18-án, csütörtökön Kunwald Pál bankigazgató fog felolvasni, még pedig előre is érdekesnek mutató tárgyról, t. i. a halott-hamvasztásról.

Felülfizetések a kir. kath. magyar főgimnázium hangversenye alkalmából: 30 koronát Dr. Városi Gyula, 20 koronát gróf Chotek Rezső, Bogdánovits Lucian, 10 koronát Dr. Balla Aladár, Ivkovits György, Ujvidéki takarékpénztár, Központi hitelintézet, Hirsch Tivadar, Dr. Szelezák Lajos, Dr. Szabó Lajos ügyvéd, Zsóffamalom, 5—5 koronát Brunner Ede, Dr. Leitner Benő, Frank Lipót, Dr. Gál Ödön, Balla Árpád, Radovanovits György, Dr. Königstädler Ottó, Dr. Horváth Géza, Stefanovits L. fia, Altwirth Frigyes fia, Dietzgen Gábor, Schwartz testvérek, Pusikrk Vazul, Szrpszka Zadruga, Orbán Ignác, Adamovich Sándor, Dungyerszky, 4—4 koronát özv. Neupauerné, Dr. Kamenitzky Sándor, Urbán Ignác, Dr. Lusztig Nándor, Dr. Kovács Bódog, Ábrahám János, Ipar- és kereskedelmi takarékpénztár, Dr. Ofner Mór, Pesti magyar kereskedelmi bank fiókja, 3—3 koronát Ujvidéki népbank, Dr. Rózsa Miksa, Dr. Kassovitz Ármín, Wagner testvérek, Strasser és König, Várady Lajos, 2—2 koronát Dr. Jáhn Róbertné, Róth Károlyné, Pummer Sándorné, Regényi Istvánné, Nendtwich Jenőné, Wolf és Trostler, Szalay Lajos, Ertl Ignác, Fischer Sándor, N. N., Csavits és Popovits, Jelenik Vilmos, Steiner Gyula, Dr. Wagner Vilmos, Scheer Fülöp, Kapamadzija István, Klein Oszkár, Kuborczy Mihály, Ivosevits Mladen, Krón Károly fia,

Krausz Dávid, Krausz Samu, Lówy Mátyás és társa, Gyorgyevits, Kassovitz Zsigmond, Berczeller L., Spitzer Frida, Ziegler Ferenc, Dr. Barta Félix, Ludwig József, Lichtschein Márton, Grósz és Krausz, Marijanszky és Hohlfeld, Hellerné, Reich és Lebercz, G. G., Szandits, Pavkovics Evica, Stolz Károly, Dr. Adamovich István, Dr. Nagy Ferenc, Herger Ágoston, Lukács Zsigmond, Schosberger Adolf, Löbl Róbert, Stoy Vilmos, Staufer, György Lajos, Fischer F., N. N. Anika K., Popovits M., Kovács János, Megyesi Ferenc, Dr. Stróné Frigyes, Schubert Rezső, Dr. Kubinyi Károly, Giffinger és Siebold, Manojlovits Lázár, Juhász Jenőné, Dr. Belohorszky János, Dr. Fischer Henrik, L. J., Moser és Wertheim, Dr. Cheljárts V., Stefanovits Lyubica, Miroszavlyevits testvérek, Königstädler testvérek, 1—1 koronát Schrack Mátyás, Karner, Kellermann, Gály József, N. N., N. N., Truppel Béla, N. N., Hajós Miksa, N. N., Simon Mátyás, Gansz Fábian, N. N., Brüll Ede, Palladin, Dr. Bruck Benő, N. N., Vránits és Tausch, Dr. Kleiszner Gusztáv, Szpaics Pánta, Schwartz Gyula, Tausch János, N. N., Goldberg, Nenadovich, Jovanovits Voin, Derner Lipót, Klees József, Eckfeld Adolf, Kovács Sándor, Schwarz, Lówy Adolf, Schulz, Kohn József, Kugler Ede, Weichand Ferenc, Anton, Guttmann Ádám, Adamek, Stolniczky, N. N., Katvánszky J., Schuster Rezső, Koturov, Gódor Ignác, Hirschbein Laura, Geiger József, Frankl L., Illés Antal, Radák Jęfta, Hajdu Gábor, Kovácsayné, 60 fillért Hemmler Péter, N. N., Scheer F., 50 fillért Butter Ferenc, 40 fillért Baumann, B. L., 20 fillért Stroh Henrik, 10 fillért N. N. A nemeskelő adakozásokért igaz szívből mond köszönetet az intézet vezetősége.

A Mezőgazdákat érdekelné fogja, hogy az utóbbi két évben az impregnált répamag körül keletkezett vita és a szaksajtóban fejlődött tollharc jelenleg mily fordulatot vett. Határozottan annak a pártnak győzelmével végződött, mely az impregnált répamag mellett foglalt állást. Ugyanis mint értesülünk, a répamag termelés hazájában Quedlinburgban (Észak Németország) gazdák és kereskedők kívánságára „Répamagot Impregnáló Vállalat” létesült Waegener és Társa cég alatt, ahol bizonyos illeték ellenében úgy gazdák mint kereskedők impregnáltathatják répamagjaikat. Ezen, a mezőgazdaságra fontos vállalat hónapok óta van üzemben és mint halljuk, rendkívül igénybe van véve. Így tehát a gyakorlat ismét rácafol a hivatalos szürke teoriára és az a tudomány, mely az impregnálás ellen agitált, csődöt mondott. Hogyan is mondta boldogult Pulszky: „A kutya ugat, a karaván halad.”

Felolvasás. E hó 11-én csütörtökön a Kaszinóban ügyes felolvasás volt. Dr. Deák Imre vár. tb. főorvos emlékezett meg igen élvezetesen Petőfőről. Sikerült felolvasását nagy tetszéssel és tapsokkal jutalmazták.

A titeli állandó hid ügye ismét közelebb jutott a megvalósulás felé. Ugyanis ezen, hadászati szempontból is felette fontos jelentőségű hid iránt a közös hadügyminiszter is melegen érdeklődik s így történt, hogy legfelsőbb körökből jött sürgetésekre Wekerle Sándor miniszterelnök mint pénzügyminiszter a napokban kötelező ígéretet tett a cs. és kir. hadügyi kormánynak, hogy a hidépítéssel kapcsolatos költségek fedezetéről gondoskodni fog.

A jegyzők vasuti kedvezménye. Kossuth Ferenc kereskedelmiügyi miniszter rendeletileg megengedte, hogy Magyarország összes községi és körjegyzői az áll. tisztviselőkéhez hasonló kedvezményt élvezzenek, illetve az

államvasutak minden vonalán félévi jeggye utazhassanak.

Kinevezés. Göndör Ferenc volt óbecsei, jelenleg mosoni áll. népiskolai igazgató-tanító a Veszprém vármegyei kir. tanfelügyelőséghez segédtanfelügyelővé neveztetett ki.

Előítéletek alkonya. Önmegbecsülésünk hiányát jelentette egészen a legújabb időkig az, hogy a magyar termékek iránt előítélete viseltettünk. Virágzó pezsngőiparunkat például, hosszú időn át háttérbe tolta ez az előítélet s csak néhány esztendeje annak, hogy a magyar pezsngőt a közönség megbecsüli és szívesebben issza, mint a drágább külföldit. Hogy e téren megszűnt az előítélet, az különösen az Andrányi pezsngőnek köszönhető, e zamatos, illatos nedvnek, melynél jobbat hiába keresünk.

Az új bortörvény. A földmivelésügyi miniszter a törvényhatóságokhoz körrendeletet intézett, melyben tudatja, hogy az új bortörvény szerint előirt nyilvántartás kezelésének határidejét március 1-ről június 1-re halasztja. Tette ezt a miniszter azért, mert a törvényhatóságoknak nem volt alkalmuk a törvénynyel szemben esetleges észrevételeiket megtenni és kivételes intézkedéseket tenni. Utasítja a miniszter a törvényhatóságokat, hogy amennyiben felterjesztéssel kívánnak élni, ezt május 20-ig tegyék meg.

Uj járásbírósg a Bácskában. A nemrég rendezett tanácsu várossá lett Magyarokanizsa kir. járásbírósg felállítását szorgalmazza most a kormánynál s mint hírlík, Magyarokanizsa megkapja a járásbírósgot, melyet már 10 év óta kérelmez.

Megyebizottsági tagválasztás Piroson. A közigazgatási bíróság ítélete alapján megüresedett megyebizottsági tagsági helyre Piroson e hó 11-én tartott meg a választás s ez alkalommal is, mint már számos esetben, a legfényesebb jelét adta életrealóságának az ottani függetlenségi párt, amennyiben jelöltjét, Dr. Jovánovits József zombori ügyvédet ismételten megválasztotta 73 szavazattal az ellenfél számba sem vehető 1 szavazatával szemben.

Palics klépítése. Szabadka város legutóbbi tvh. biz. közgyűlésésén elhatározta, hogy Palics fürdőn kétemeletes modern szállodát, hidegvizgyógyintézetet, továbbá férfi- és női fürdőt építtet. Palics fürdő a régóta szükségessé vált építkezések által mindenestre öregbedni fog jó hírében és látogatottságban.

„Hermes” Kereskedelmi Tudakozósa Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-utca 39. Dölmagyarország legmegbízhatóbb hiteltudósító irodája. Tulajdonos: Böhm Ármín.

Diana sósborszesz mint háziszor kapható az egész országban. Köztudomásu, hogy bedörzsölésekre a legalkalmasabb. Nagyon

Serdülő leányok és fiuk

erősekké és vitorakká fejlődnek, elvesztik lehangoltságukat, hogyha a szükséges táplálékot

Scott-féle Emulsio

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módezer védjegyet — a halászt — kérjük figyelmebe venni. 3—4

alakjában élvezik, a mely az összes erősítő szerek között a legkiválóbb.

Orvosok és bábák a SCOTT-féle Emulsiót a legmelegebben ajánlják az utóbbi 32 év óta. Édes mint a tejszín.

Könnyebben emészthető mint a tej.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

kellemes
dörzölésre
kendezésre
makat azo
noman mind
használnak

Logfi
folytonos
Ujvidéken.

Báll
Muszelle
Volle
Marquisot

Megron
Seidon
Felle

Megálljon,

No m
és ön
szöde
ásván
többé
nagy
Akkor
valódi
volna,
ezért
féle va
25 fill
utánza

Vezérképvi
Th. Guntze

Rohi

»Ten

Nagyb
Hoffm

1—5

EI

A kameni
bad kézből,
Bövebb
kértész.

kellemes hűsítő. Az összes üzletekben fejbe-
dörzsolésre és borotválkozás után arcfecs-
kendezésre az urak használják. A fájdal-
makat azonnal csillapítja. Maszirozásra általá-
nosan minden házban csakis *Diana sósborszeszt*
használnak. Egy üveg 40 fillér.

Legfinomabb csemege-különlegességek
folytonos újdonságok *Wagner testvérek*nél
Ujvidéken.

Báll
Muszelleine : **Selyem**
Volle :
Marquisette-
és „Henneberg”
selyem, 1 85 kor.-tól
feljebb, bérmentve
és vámentesen.
Minta postafordul-
tával.

Megrendelések bármely nyelven intézendők:
Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich.

Felolvasó szerkesztő: Pap Sándor.

Laptulajdonos: Balla Árpád.

Igazgató: Zanbauer Ágoston.

Nyílt-tér.

Megálljon, koosis, megálljon — hát nem hallja!

No most igazán elhajtott Harmos ur mellett
és én újra visszafuthatok, hogy Fay-féle valódi
szodénimmet megammal vihessem. Fay-féle valódi
ásványpasztilla nélkül egyszerűen nem megyek
többé nyári utazásra, a mióta öt évvel ezelőtt
nagy meghűléssel tértem haza a szabadságomról.
Akkor a leggyorsabban segített rajtam Fay-féle
valódi szodénije, de ha mindjárt köznél lett
volna, nem romlott volna el a szabadságom. És
ezért az elvem ez: szabadságra utazás nincs Fay-
féle valódi szodénijé nélkül — Skatulyája 1 korona
25 fillért mindenütt kapható; de mindenféle
utazástól határozottan vissza kell utasítani.

Vezérképviselő: Ausztria-Magyarországra: W.
Th. Guntzert, Wien, IV. Gr. Neugasse, 17.

Rohitschi Etyvagyat gerjeszt és
könnyű emésztést és
»Tempelforrás«
szabályozza az anyagcserét.
Nagybani raktár Magyarországra:
Hoffmann József, Bpest, Bathory-u. 8.

Éladó ház.

A *kamenici-utcában* levő 21. szám ház sza-
bad kézből, előnyös feltételek mellett eladó.
Bővebbet a tulajdonos: **Barfusz Ede** mű-
kertész.

E. S. Rosenthal's Erben
Bécs, (Wien) XV.
Rosinagasse 19.

Szép utcai lakás, esetleg üz-
lethelyiségnek is alkalmas, II.
Rákóczi Ferenc-ut 41. sz. alatt
kiadó.

SÜRGÖNY!
csak e két sz. 16. és 17.
amelyre figyelmüket felhívjuk, mert csak
e két napon, március 16. és 17-én lesz
látható a Narten Bioskopban a
messinai földrengés
hatásos képsorozata, szép olasz városa
Messina a rombolás előtt, a rombolás
alatt és a rombolás után.
Jegyek már vasárnaptól kezdve
válthatók *Herger Ágoston könyvkereske-
desében Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-utca.*
Helyárak: Páholy 5 személyre 8 korona.
I. hely (10 első sor) 1.40 II. hely I k.
I. hely (többi sorban) 1.20 III. hely 60 f.
E két napon mindennap két előadás
lesz és pedig az első előadás este 6
órákor és a második 8 órákor.
Tisztelettel **NARTEN BIOSKOP.**

VALÓDI BRÜNNI SZÖVETEK
az 1909. évi tavaszi és nyári Idényre.
Egy szelvény } 1 szelvény 7 korona
3.10 m. hosszú } 1 szelvény 10 korona
teljes férfiruhá- } 1 szelvény 12 korona
hoz (kabát, nad- } 1 szelvény 15 korona
drág és mellény) } 1 szelvény 17 korona
elegendő, csak } 1 szelvény 18 korona
1 szelvény 20 korona
Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 K.-ért,
szintgy felöltőszövetet, turistalódent, selyem-
kamgarnt stb. gyári áronkól a mint megbiz-
ható és szolid cég mindenütt ismert posztógár
raktár.
Siegel-Imhof Brünn.
Minták ingyen és bérmentve.
Az elővőt, a melyeket a magánvevő élves, ha
szövevszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cég-
nél, a gyári piacon rendeli meg, igen jelentéke-
nyek. Szabott, legolcsóbb árak. Orsiai választé-
k. Mintahű, figyelmes kiszolgálás, még a
legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban.

23595/1909. számhoz.
Földhaszonbérleti hirdetés.
A polgárosított magyar határvidéki
kir. tanulmány alapítványi s Bács-Bodrog
vármegyei Káty község határában fekvő
„Balla szállás” nevű, mintegy 302
1331/1600 holdas mezőgazdasági birtok
1909. évi hó 1-től 1921. évi szeptember
hó 30-ig, vagyis tizenkét évre terjedő bér-
időre, az alólikt miniszterium IX ik ügy-
osztályában (V. Vadász-u. 33.) folyó 1909.
évi április hó 19-ik napján, déli 12 óra-
kor tartandó zártajánlati versenytárgyalás-
utján fog haszonbérbe adadni, melyen a
zárt ajánlatok, érdeklődők jelenlétében
fognak felbontatni.
Az egy koronás bélyeggel ellátott, le-
pecsételt és kellő bánatpénz letételét iga-
zololó pénztári nyugtával felszerelt írásbeli
ajánlatok, amelyeknek borítékára reá ve-
zetendő: „Ajánlat a kátyi birtok bére-
tére”, az alólikt miniszterium segédhiva-
tala igazgatóságánál, a versenytárgyalási
nap délelőtti 10 órájáig nyújtandók be.

Az ajánlatban nemcsak a holdankénti,
hanem az egész birtokra felajánlandó évi
haszonbér is, számokkal és betűkkel
írando ki.

Az ajánlat csak akkor tárgyalatik,
ha a kiszolgáltatót ajánlati minta sze-
rint, perrendszerűleg két tanu előtteme-
zésével van kiállítva és aláírva.

Bánatpénzül 1000 korona vagy kész-
pénzben, vagy biztosítékképes értékpapi-
rokban, vagy pedig a pesti hazai első
takarékpénztár betéti könyvecskéjében,
bármelyik állami (adóhivatali), vagy a
budapesti kir. közalapítványi központi
pénztárnál (V. Hold-utca 16) teendő le
és az erről szóló letéti nyugta az aján-
lathoz csatolandó.

Elkésett vagy kellően ki nem állított,
vagy fel nem szerelt ajánlatok, valamint
az utóajánlatok figyelembe vételre nem
számithatnak. Oly egyének, kik apai, gyámi
hatalom, vagy gondnokság alatt állanak,
ugyszinte, akik az uradalommal szemben
hátralekos tartozásban vannak, bármi ci-
men perben állanak, a versenyből kizá-
ratnak.

A részletes versenytárgyalási és ha-
szonbérleti feltételek, nem különben az
ajánlati minta az alólikt miniszterium IX.
ügyosztályában a miniszterium segédhi-
vatali igazgatóságánál (V. Hold-utca 16.
sz.) és Káty község előljáróságánál, a hi-
vatalos órák alatt betekinthetők.

Budapest, 1909. február 18. 3-3
A vallás és közokt. m. kir. Minisztertől.

HERKULES MOTOR VÁLLALAT
BUDAPEST V. VACZI-UT 30.
ELISMERT LEGHIRESEBB
CSÉPLŐKÉSZLETEK
TELJES JÓTÁLÁSSAL
ÜZEMBEN
BÁRMIKOR
MEGTEKINT-
HETŐK.
ELSŐRENĐŰ
SZIVOGÁZTELEPEK
ÜZEMKÖLTSÉG.
LŐERŐ ÖRANKINT
HB. 14-2 FILLER
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ÁRJEJYZÉK INGYEN.

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**
pétleka
egy régiónek bizonyult háziaszer, mely már sok
év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult
közvénynél, eszúznál és meghűléseknél, bedörz-
sölés-képpen használva.
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt
bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üve-
get fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel
és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van
csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K.1.40 és K.2.-
és ügyesolván minden gyógyszerertárban kapható.
Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Kitűnő minőségű szerémi természetes bor saját szőlőbeli termés literje 52 fill. Valódi szilvórium és törköly literje 1 k. *Strangaroy Mita*, a „vörös szívhez“ c. vendéglős házában, Ujvidéken kapható. 5-10

222. végrh. 1909. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az *ujvidéki kir. törvényszék* 1908. évi 16284. számú végzése következtében *dr. Récsy Elek* ügyvéd által képviselt *Kulai tá-
karékpénztár és hitelintézet* javára 900 k. s jár. erejéig 1908. évi július hó 12-én fogantatott biztosítási végrehajtás útján felülfoglalt és 2201 kor-ra becsült következő ingóságok, u. m.: butorok és lakberendezési tárgyak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az *ujvidéki kir. járásbíró-ság* 1909. V. 137/4 számú végzése folytán 900 korona tőkekövetelés, ennek 1908. évi jul. 20. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltótódi és eddig 144 k. 61 f. bíróság már megállapított költségek erejéig *Petrőcön Rothfeld Ferenc lakásán* leendő megtartására 1909. március hó 23-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében kesspónságot és esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidék, 1909. március hó 5. napján.

Horváth Gusztáv,
kir. jbir. végrehajtó.

BOROK kisebb és nagyobb mennyiségben 25 korona hektója eladó.
3-5 Gárgyán Imre Szeged, Kórház-utca 13.

Minden napnak
megvan a maga
bajlódása

ezt legjobban tudja a szorgosan foglalatokodó háziasszony. De nem egy bajlódás megszűnik

Dr. Oetker-féle sütőpor a 12 fillér

használat mellett. Egészséges kuglófot, izletes süteményt könnyen készíteni, hogy gyermek is képes legyen arra, ezt ezer meg ezer nő bizonyíthatja, azért mindig Dr. Oetker-féle sütőport kérjünk s utánzatokat saját érdekünkben vissza kell utasítani.

Miért vesz minden szegény és gazdag DIANA sósborszeszt?

4-26

Mert a fáradt test okvetlen megkíván egy jó

masszirozást.

Mert bedörzsölés által rögtön elmúlnak a meghűléstől és megerőltetéstől keletkezett és visszamaradt fájdalmak.

Mert különös előnye, hogy már a

masszirozás alatt

mulnak el a leghevesebb fájdalmak.

Nagyon sokan cseppenként cukorra vagy vízbe

veszik

mint étvágygerjesztőt és fájdalomcsillapítót.

Munkásoknak is

kincset ér egy üveg valódi

DIANA SÓSBORSZESZ.

Bedörzsölés után a fáradt, vagy elernyedtt izmok és idegek visszanyerik természetes frissességüket és rugékonyságukat.

Akik sokat utaznak,

azok minden, az utazásnál elkerülhetlen kellemetlenségektől és bajtól meg lesznek óva, ha **DIANA-sósborszeszt** visznek magukkal. Mert a **DIANA-sósborszesz** ihatóvá és teljesen ártalmatlanná teszi a legrosszabb vizet is, hőségtől vagy az utazásnál más okból gyakran előforduló fejfájás és egyéb bajoknál kellemesen ható enyhítő és házi szer. **Hajón utazókat** megóvja a rettenetes tengeri betegségekből származó kellemetlen utóbajoktól.

Gyermekápolásnál

valósággal nélkülözhetlen. Meggátolja, mint óvszer, a test kipálását, a gyakori mandula- és toroklobot; fogzásnál minimálisra redukálja a fájdalmakat

Munkások,

kik testi erejük útján szerzik meg a mindennapi kenyeret, utólérhetlen, kiváló izomerősítő szert nyerne a **DIANA-sósborszeszben**. A fáradt testre üdítőleg hat, a gyakori hát- és derékfájást meggátolja, néhány előzetes bedörzsölés által.

Az egész országban mindenütt kapható.

Egyedüli készítő: Erényi Béla gyógyszerész, Budapest, Károly-körut 5.

Minden üvegnek plombáiba kell lenni. Haaznált „DIANA sósborszesz“ üvegeket nem veszünk vissza.

Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utányétel mellett

Egy üveg Diana sósborszesz 44 fillér.

Egy n. üveg Diana sósborszesz 1 kor. 10 fillér.

Egy legn. ü. Diana sósborszesz 2 kor. 20 fillér.

Hivatalnokok, díjnokok,

szóval irodai munkát végző és sokat görnyedő egyének jobb, hálsabb szert nem találnak a **DIANA-sósborszesznél**, amely a sok ülésből származó, elmaradhatlan bajok ellen a leghatásosabb, biztosan ható szer.

Mint arcápoló szer,

a legkiválóbb a **DIANA-sósborszesz**, amely eltünteti a mitesszereket, az arcbőrt simává, tisztává varázsolja. Sikeresen alkalmazható izzadás ellen, valamint szájbűz megszüntetéséhez. Fürdővizben, mosdóvizben használva, a testnek bámulatos rugékonyságot, üdéséget kölcsönöz.

Fejfájásban

szenvedők állítása szerint a **DIANA-sósborszesz** biztosan hat és a legolcsóbb háziszer.

Esténkint miért használják oly előszeretettel a

DIANA SÓSBORSZESZT

minden házban?

Aki egész nap dolgozik, jön-megy, kifáradt, testileg és szellemileg meg van erőltetve, annak okvetlen szükséges, hogy lefekvéskor jól bemasszirozza magát a

DIANA sósborszeszszel:

Mert erősíti és edzi a testet.

Mert erősíti és edzi a esontokat.

Mert erősíti és edzi az inakat.

Mert erősíti és edzi az ereket.

Mert a bedörzsölés által a véredények mozgásba jönnek, miáltal felfrissül az egész szervezet.

Mert a has masszirozása által a székelet teljesen rendbe jön.

Mert a bágyadtság a homlok bedörzsölése által végképpen elmúlik.

Akik egész nap az asztal mellett ülnek, görnyednek, dolgoznak, olvasnak, irnak: rendszeren hátfájásuk van, ezeknek megfizethetetlen egy jó bedörzsölés a valódi

DIANA sósborszeszszel,

mely a fájdalmat már a masszirozás alatt szünteti meg.

Ke

a Központ

Ebben a k

legkiválóbb sz

káje és szilvó

20 holdas sző

mersékel árak

Megrendel

Schwarz Tes

Az é

T

Van sz

feleim szive

nomú villan

ket, erőátvit

reklam-vilá

árakon elvá

vezeteki, k

különbén h

E szak

lésére váll

3-4

Több

becserélt

lin. Barlo

jutányo

a látható

Kelléke

raktáron

4-6

2473. sz. 1

Temes

Az id

ORS

folyó evi m

Mindenfe

vásarra

reggeli 5

Temes

2-2

2-12

Szerémi borozó

UJVIDÉKEN.

Kenyér-utca 23. szám.

Központi Hitelintézettel szemben.

Ebben a borozóban kizárólag Schwarz József ur legkitünőbb saját termésű borai, saját főzésű bortörkölye és szilviorumi Kamenicán a Paraga hogyan fókó 20 holdas szőlőjéből poharankint és zárt palackokban mérsékelt áron kerülnek kimerésre.

Megrendelések hordókban 50 literől feljebb Schwarz Testvérek c. Irodájában Háltér 12. sz. alatt felvételnek.

Az étkezéskor lehet jó és olcsó ételket kapni. 11-52

Tudomásul.

Van szerencsém a t. közönség és üzletfeleim szives tudomására hozni, hogy mindenemű villamos berendezéseket, házi vezetékeket, erőátviteli munkát, kirakatberendezéseket, reklam-világítási jótállás mellett és mérsékelt áron elvállalok, valamint mindenemű vízvezetéki, kloszet és fürdő-berendezéseket, nemkülönben házi-sürgöny berendezését elvállalok.

E szakmába vágó összes javítások eszközésére vállalkozom. Tisztelettel

3-4 Bernold Lipót és társa

Több, igen jó karban lévő, Adlergépre becsereált használt, Remington, Yost, Franklin, Barlock stb. rendszerű

IRÓGÉPEK

jutányos árban eladók, Klees József és fia cégnél Ujvidék, fő utca 21.

a látható írásu Adler írógép képviselőinél. Kellékek minden rendszerű írógéphez raktáron — Írógépek javítása, karbantartása jutányos árban.

Birtokeladás

600 holdas remek fekvésű különö minőségű, házi kezelésben lévő birtok Fundus Instruktus-sal jutányos feltételekkel eladó. 1-2

SCAFFER JAKAB Buzatér 19. Ujvidék.

Szőlőbirtokosok figyelmébe

ajánljuk nagy raktárunkat 5' és 6' jó minőségű száraz hasított tölgyfa karokban és 5' gömbölyű hegyezett lucfenyő karokban:

Ernst János és Roth fakeskedők Ujvidék.

8-12

Távbeszélő 87.

MENRATH L. és FIA

Alapított 1845.

butorraktára Ujvidéken.

Üzleti házuk átalakítása, illetőleg újja építése miatt raktárunk február hó 15-től kezdődőleg az építkezés tartamára Ferenc József-tér (főtér) 3. sz. alatt a Wagner-féle házban, Erzsébet-szálloda mellett lesz. 6-12

Villanyvilágítás városunkban!

A „nagyérdemű közönség” figyelmébe!

Tisztelettel tudatom, hogy villamvilágítási és erő átviteli berendezések, továbbá a meglévő gáz vagy petroleumvilágító testeknek villamvilágításra leendő átalakítását a legpontosabban és szakszerűen jutányos árban és kedvező fizetési feltételek mellett eszközölöm. — Költségvetés és tervekkel díjmentesen szivesen szolgállok.

A n. é. közönség érdekében áll, hogy mielőtt a berendezés kiadásáról határozná, tölem költségvetést kérjen, miáltal esetleg nagyobb összeget takaríthat meg.

Hosszu évi tapasztalataim és az eddig elkészített nagyobb munkáimra hivatkozva, továbbá cégem jó hírneve, elég biztosíték arra, hogy minden igénynek meg tudok felelni. Szükségesnek tartom a n. é. közönséggel tudatni, hogy a villamvilágítást bármely szakember elkészítheti és ha a berendezés a magyar mérnök és építész egyesülete érvényben lévő szabványainak megfelel, úgy a telep, illetve a villamos társaság semmiféle kifogást nem emelhet.

Általam teljesített berendezéseknél jótállok arról, hogy az áramhoz való bekapcsolásnak semmiféle akadálya nem lesz, továbbá hogy csak a jó működés után fogom számlámat betérjeszteni.

Cégemet a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlva és szives pártfogását kérve teljes tisztelettel

LOKER VILMOS

Távbeszélő sz. 229.

Lát- és műszerész, s villamberendezési vállalata. Kossuth Lajos (Fő-utca) 22.

2473. sz. 1909.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei Temesvári SzentJózsef országos vásár

folyó évi márc. hó 18-ától bezárólag márc. hó 22-éig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra március hó 18-tól, csütörtökön reggeli 5 órakor kezdve meg van engedve.

Temesvárott, 1909 évi február hó 14. én.

A városi főkapitányságtól:

2-2

Beé Ferenc, főkapitány.

Grammophon- o o o o

o o o o kedvelőknek! Ezt a készüléket kell hallani! Visztaadó ereje felülmúlhatlan!

Az ember elámul!

Műve és hangdobozza versenyez a legmodernebb mechanika koronájáért. Elsőrendű készülékek 20-400 kor. leggazdagabb választékban.

Egyetlen teljes lemezzaktár az összes védjegyekkel, minden nyelven 2 k.-tól

Katalogus ingyen s bérmentve.

GRAMMOPHON-BEVITELIHÁZ MOSER JÓZSEF, Wien, IX. Kinderspitalgasse 10-17.

Jutalom! 6 lemez vétele esetén, bár részletekben rendelve, egy szabadon választott lemez ingyen.

2-12

LEGNAGYOBB-SZŐLŐOLTVÁNYISKOLA
AZ ÁLLAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLT
MILLENNIUM
TELEP
NAGYŐSZ
TORONTÁL M.
TERJEDELME 500 KAT. HOLD
KÉSZLET SOK MILLIÓ
ÁRJEGYZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM NEM A MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

Egész könyvtár, mely német tudományos és művelődési művekből áll, Egyes művek egyenként is kaphatók özv. Kautner Károlynénál. II. Rákóczi Ferenc-utca 67. 3-3

Figyelem!

Szőlőoltványt, szőlővesszőt ne rendeljen addig, mig tölem árjegyzéket nem kér! Gyökeres oltványok ezre 140 kor., Delaware ezre 100 kor.

Cim:

Szigyártó NAGY MIHÁLY

Felsősegesd, Somogy megye.

11-16

Saját gyártmányu

Bajor Sör

Egy pohár 8 krajcár

Ujvidéken, a sörfőzde söresarnokában

Kossuth Lajos-utca 37.

10 palack megrendelésénél házhoz szállítva. 3-3

ELADÓ HÁZ.Tökölly Imre (vármegye-utca) 22
számu szabad kézből eladó.

Bővebbet az ev. lelkésznel.

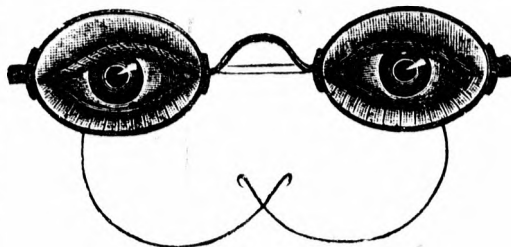
2-3

Aki azt akarja,hogyan olcsó árért pontos és jól járó órája
legyen, az forduljon teljes bizalommalFISCHER M. mű-óráshoz
II. Rákóczi Ferenc-utca 20.Vidéki órák
részére előnyös árért
dolgozom.

Betűs gyűrű 1.80.

A galamb-utca 9. sz. a ház
jutányosan eladó. Bővebbet meg-
tudhatniSchwarz testvéreknél,
5-6 Háltér 12.Ugyanott egy majdnem új sör-
kimérő készülék olcsón kapható.**Lakodalmi és alkalmi ajándékok**

legolcsóbb bevásárlási forrása

KRAUSZ SAMUórák-, ékszerész- és látszerésznei
UJVIDÉK, Ferenoz József (tő)-tér 3.
az „Erzsébet” szálloda mellett.órák-, ékszerek arany és ezüst áru, ugyancsak Argentor-esüst és Chinaezüst
árak a legszebb kivitelben és a legolcsóbb árak mellett.Szemüvegek és orrcsipegetők és valódi Rathenowli kristály üveggel
jótállás mellett.**WAGNER TESTVÉREK, UJVIDÉK.**Főter, saját ház Pazar berendezés, látványosság. **Telefon 105.**

ALAPITTATOTT 1866-ban.

Fűszer, csemege-, sajt, saját termésű borok, valódi szerémi
szilvrium kereskedés.

Bel- és külhoni borok.

Likörök
Zöldség
Gyümölcs és hal
Conservok
Vadak
Hízalt szárnyas
Finom felvágott és hus-
Neműek.

Legfinomabb teák.

Jamaika rum
Tea sütemény
Kugler Gerbeaud
Sütemények és bonbonok
Mézeskalács
Libamáj
Szárnyas és tengeri rák
Pástétomok.

Cukrozott gyümölcs.

Töltött francia
Dinnye
Magyar és francia pezsgők
Kassai és prágai sodar
Angol husos szalonna
Füstölt lazac
Óriás kelet-tengeri hering.Ozsonmák és jourok részére hideg plattnik és halak diszes elkészítését elvállaljuk.
Telefon rendelések azonnal eszközöltetnek, vidéki megrendeléseket ingyen
csomagolásban a beérkezési napon adunk postára.

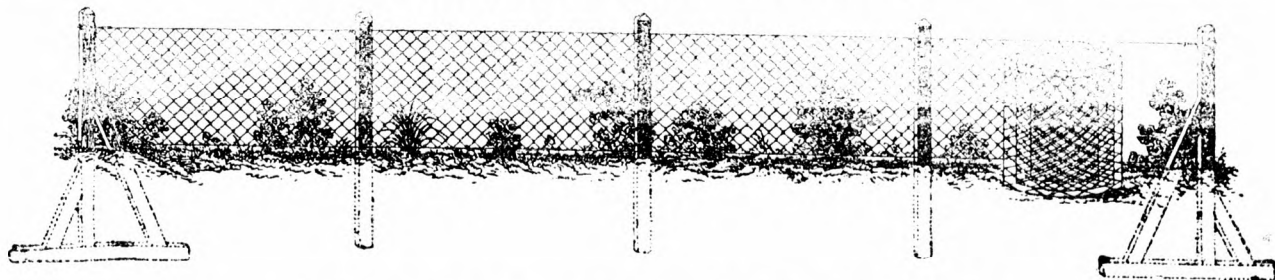
Árlap ingyen és bérmentve.

OLCSÓ SODRONYKERÍTÉS!

Sodrongépfonatok vas- és horganyzott sodronyból,

a sodrony vastagsága és fonatürbőség szerint négyszögméterenként

30 fillértől feljebb K. 120-ig.

WITZ FERENCZ,

ELSŐ DÉLMAGYARORSZÁGI

sodrony-szövet-, fonat-, matracz- és szitaárú-gyár

UJVIDÉK Buzatér 15.

Képes árjegyzék és költségelőirányzatok ingyen és bérmentve.

Szolid, gyors és pontos kiszolgálás!